

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ, БІЗНЕСУ, ДЕРЖАВИ І СУСПІЛЬСТВА ЯК ОСНОВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Р. Біловол, к.е.н, доцент кафедри менеджменту і логістики
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка, Україна, м. Полтава
e-mail: bilovolri@ukr.net

Анотація

У публікації акцентується увага на необхідності формування соціальної відповідальності людини, яка проявляється через ступінь її громадської зрілості; бізнесу, який соціально відповідальний за працівників, громадян та суспільство; держави, яка соціально відповідальна за напрями досягнення сталого розвитку країни в цілому.

Ключові слова: соціальна відповідальність, види соціальної відповідальності, людина, бізнес-підприємства, держава, суспільство.

Основна частина

Соціальна відповідальність виступає невід'ємним елементом у макросистемі відносин людина-держава-суспільство.

Соціальна відповідальність багатоаспектна та багаторівнева, яка повинна реалізуватися на:

особистісному (індивідуальному) рівні вона проявляється через ступінь громадянської зрілості особистості та є базовою для інших рівнів;

груповому рівні соціальна відповідальність визначається як корпоративна соціальна відповідальність;

суспільному вона передбачає соціальну відповідальність суспільства за гідний рівень життя нинішнього і майбутнього поколінь;

державному рівні соціальна відповідальність визначає кращі шляхи досягнення сталого, соціального та людського розвитку;

глобальному рівні соціальна відповідальність окреслює пріоритети світового розвитку, людської цивілізації завдяки міжнародним домовленостям щодо запровадження сталого розвитку, а також Глобальному договору ООН.

У залежності від видів соціальних норм різних суб'єктів доцільно виділити такі види соціальної відповідальності: моральна, релігійна, дисциплінарна, політична, правова.

Моральна відповідальність настає у випадку порушення традицій, звичаїв, норм культури та естетичних норм. Вона відображається у суспільному осуді та соціальному відмежуванні від суб'єкта, що порушує чи ухиляється від виконання норм поведінки.

Політична відповідальність настає при порушенні норм, дотримання яких покладається суспільством на публічного політика.

Корпоративна відповідальність настає у випадку порушення корпоративних правил, які прийняті певною соціальною структурою та не мають правового значення.

Релігійна відповідальність засновується на нормах, що регламентують порядок відправлення релігійних культів та на вірі у Бога.

Правова відповідальність настає у випадку порушення норм державно-організованого права, передбачає активний психологічний вплив на порушника аж до застосування примусового фізичного впливу.

Таким чином, досягти реалізації принципів сталого розвитку в Україні можна при модернізації систем управління підприємств всіх організаційно-правових форм і форм власності та суспільних відносин на засадах соціальної відповідальності, коли будуть задіяні мотиваційні механізми до соціально відповідальної поведінки у цій сфері особистості, суспільства, бізнесу та держави.

Література

1. Вергун Л.І. Соціальна відповідальність бізнесу в умовах глобальної фінансово-економічної кризи / Л.І. Вергун // Теоретичні та прикладні питання економіки: Зб. наук. праць. - К., 2010. - Вип. 23. - С. 165-170.
2. Колот А. М. Соціальна відповідальність людини як чинник стійкої соціальної динаміки: теоретичні засади / А. М. Колот // Україна: аспекти праці [Електронний ресурс]: наук.-екон. Та сусп.-політ. журнал / Вид-во «Праця»; гол. ред. О. Варецька. - 2011. - № 3. - С. 3-9.
3. Півняк Г.Г. Соціальна відповідальність влади, бізнесу, громадян: монографія; у 2-х т. / за ред. Г.Г. Півняка; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. – Д.НГУ, 2014. – Т.1. – 629 с.

